

КОМЕНТАРІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень, викладені у звіті експертної групи
Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми
50461 Правнича діяльність,
рівень вищої освіти «Бакалавр», спеціальність 081Право

Київський національний університет імені Тараса Шевченка хоче подякувати експертній групі за змістовну та продуктивну співпрацю під час експертизи ОП «Правнича діяльність» та високу оцінку ефективності її функціонування. Ми вдячні експертам за ґрунтовні обговорення та висловлені рекомендації щодо покращення програми. Це буде сприяти її подальшому вдосконаленню та розвитку. Водночас хочемо висловити певні уточнення щодо окремих позицій звіту:

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	<i>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</i> Відсутність усталеної практики проведення опитувань випускників щодо мети та програмних результатів навчання. - <i>рекомендовано:</i> з наступного навчального року запровадити практику щодо опитування (шляхом анкетування) випускників цієї ОП щодо її оцінки та подальших напрямів удосконалення, що в свою чергу забезпечить дієвий зворотній зв'язок з випускниками та посилить результативність таких опитувань. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</i> Мета ОП описана розгорнуто і водночас чітко та зрозуміло, повністю відповідає Місії та Стратегії розвитку Університету, має виразне практикоорієнтоване спрямування. Освітні компоненти зорієнтовані на формування компетентностей з урахуванням потреб усіх заінтересованих сторін, а також сучасних тенденцій розвитку ринку праці в межах міжнародного, загальнодержавного та регіонального контекстів. Реалізація ОП «Правнича діяльність» відповідає актуальним тенденціям розвитку спеціальності «Право». ОП загалом відповідає критерію 1.	Насамперед дякуємо ЕГ за здійснений аналіз. Запропоновані експертною групою рекомендації будуть проаналізовані та враховані в процесі подальшого вдосконалення освітньої діяльності та функціонування рецензованої освітньої програми. Водночас на деякі рекомендації хотіли б надати наступні пояснення: КНУТШ погоджується з доцільністю посилення зворотного зв'язку з випускниками. При цьому зазначимо що насправді опитування здобувачів на випускному курсі є обов'язковим для всіх освітніх програм Університету (див. https://senate.knu.ua/?p=2690) а опитування випускників ще фізично не могло відбутися оскільки цього річний випуск є першим за програмою. Хоча комунікація з випускниками інших програм усталено відбувається через «Офіс випускників», інструмент пропозицій і рекомендацій, які вони можуть надсилати на емейл ІПО КНУТШ, гаранта ОП, інтерв'ю під час комунікації з гарантом та членами проєктної групи, тощо.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	<i>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</i>	КНУТШ дякує за здійснений аналіз структури та змісту освітньої програми. В структурно-логічній схемі зв'язок дисциплін галузево-прикладного

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	Структурно-логічна схема ОП демонструє ОК як логічну взаємопов'язану систему, хоча при цьому не передбачає жодних зв'язків дисциплін галузево – прикладного спрямування з ОК 21, ОК 25 та ОК 26, а також ОК із ВК. В індивідуальних навчальних планах здобувачів зазначаються лише ті освітні компоненти, що здобувач опанував на цій ОП. Незалученість до організації та проходження практики здобувачами юридичної клініки, яка визначена як одна з можливих баз проходження практики у сфері права. <i>- рекомендовано:</i> - до завершення 2025/2026 навчального року удосконалити структурно-логічну схему ОП шляхом відображення зв'язків дисциплін галузево-прикладного спрямування з ОК 21, ОК 25 та ОК 26, а також обов'язкових та вибіркових ОК. З наступного навчального року запровадити підхід до формування індивідуальних навчальних планів, зазначаючи ОК, які здобувач опанував на цій ОП та перезараховані (або ж складені в результаті академізми) ОК. Це дозволить включити в додаток до диплома усі ОК, що становитиме в підсумку 240 кредитів. Враховуючи різний рівень володіння англійською мовою, викладання ОК 22 англійською мовою та перспективи щодо розширення переліку ОК іноземною мовою, читання лекцій іноземними професорами, ЕГ запропоновано в 2026/2027 н.р. включити до переліку вибіркових дисциплін ОК «Англійська мова за професійним спрямуванням». Налагодити співпрацю дирекції ІПО з Юридичною клінікою Університету що сприятиме здобувачам в оволодінні практичними навичками та посилить практикоорієнтованість ОП. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</i> Обсяг ОП та всіх освітніх компонентів відповідає чинному законодавству, що врегульовує навчальне навантаження для здобувачів першого рівня вищої освіти. Розподіл в ОП на обов'язкові та вибіркові ОК, а також на аудиторну та самостійну роботу здійснено у законодавчо визначених пропорціях. Структура ОП чітка і логічно послідовна (до вдосконалення долучилися	спрямування з ОК 21, ОК 25 та ОК 26 не відобразився з технічних причин про що було повідомлено під час інтерв'ювання фокус-групи. Проектна група усунула цей технічний недолік, оновила структурно-логічну схему для наочного відображення міждисциплінарних зв'язків. Щодо індивідуальних навчальних планів буде розглянуто запровадження оновленого формату, де чітко розмежовано компоненти, опановані безпосередньо на ОП, та результати визнаного попереднього навчання (60 кредитів). Інформація про можливість проходження практики здобувачами на базі юридичної клініки доводиться до здобувачів, їм забезпечено свободу вибору баз практики. Здобувачі інформуються про вивчення конкретної ОК іноземною мовою (англійською), зокрема, це відображено в самій ОП, що передбачає, що вони володіють англійською мовою на достатньому рівні. Під час реалізації ОП фактів недостатності володіння англійською мовою здобувачем виявлено не було. Інтерв'ювання здобувачів показують, що вивчення ОК саме англійською мовою є однією з сильних сторін ОП, яка, серед іншого, спонукає здобувачів до вступу на цю ОП. При цьому, проектною групою розглянуто питання включення до переліку вибіркових дисциплін ОК «Англійська мова за професійним спрямуванням». При цьому, питання поглиблення знань з іноземної мови систематично перебуває в фокусі уваги ЗВО. КНУТШ внесено зміни до Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів/інститутів Київського національного Університету імені Тараса Шевченка (04.05.2026, рішення Вченої Ради, протокол №12 https://senate.knu.ua/).

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	здобувачі, роботодавці та НПП). Практично всі ОК забезпечують відповідність ОП предметній області спеціальності «Право». В ІПО створено умови для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії (можливість вільно вибирати дисципліни із загального каталогу ВК, пропонувати теми курсових робіт, обирати бази практик. Практичну підготовку забезпечено змістовним наповненням ОК, високим фаховим рівнем НПП. Навчання на ОП дає змогу здобувачам набувати і соціальні навички, необхідні у майбутній професійній діяльності. ОП відповідає критерію 2.	
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	3. <i>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</i> Низька залученість здобувачів ОП до навчання шляхом неформальної освіти та програм академічної мобільності. - <i>рекомендовано:</i> Попри воєнний стан та заочну форму навчання в ІПО, доцільно в 2026 – 2027 навчальному році реалізувати програми з академічної мобільності у межах України, так і міжнародні (у дистанційному форматі). ЕГ рекомендує посилити інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, в межах окремих ОК, зокрема в робочих програмах на наступний навчальний рік передбачити можливість отримання певної кількості балів за участь в сертифікатних програмах в межах загальної кількості годин самостійної роботи. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.</i> ОП загалом відповідає вимогам критерію щодо прозорості, недискримінаційності та нормативної врегульованості процедур доступу до навчання, а також наявності механізмів визнання РН, здобутих за іншими ОП та в межах неформальної й інформальної освіти. Правила прийому на навчання за цією ОП є чіткими і зрозумілими, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО та його структурному підрозділі – ІПО. Правила прийому на ОП враховують особливості самої ОП та умови її реалізації. Інформація про ОП серед потенційних	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо, що рекомендації ЕГ враховано. Здобувачі систематично інформуються по навчання шляхом неформальної освіти. Як інструмент неформальної освіти використовується платформа Ради Європи - курси HELP. Наразі здобувачі проходять навчання за ними під час вивчення ОК «Міжнародне публічне право», «Міжнародне приватне право». Наприклад, курс «Business and Human rights» https://help.elearning.ext.coe.int/course/view.php?id=8628 Також було внесено зміни до робочих програм: «...7.1 Форми оцінювання 7.1.1. Форми поточного оцінювання: 1) Опитування – від 0 до 5 балів за семінарське заняття; 2) Кейс/задача – від 0 до 5 балів за кожну; 3) Наукова доповідь – від 3 до 5 балів; 4) Контрольна робота – від 0 до 10 балів; 5) Сертифікат неформальної освіти - до 3 балів. ... Критерії оцінювання: 5. Сертифікат неформальної освіти приймається по безкоштовних курсах/програмах, зміст яких відповідає тематиці дисципліни та попередньо узгоджується з викладачем. Отримання сертифікату за курс, тривалістю у 30 год. (1 ЄКТС) оцінюється в 1 бал, 60 год. (2 ЄКТС) – в 2 бали, більше 60 год. (більше 2 ЄКТС) – в 3 бали».

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	здобувачів поширюється через офіційний сайт ЗВО та роботодавців.	Також здобувачі подають заявки на Літню школу ОБСЄ «Верховенство права і конституціоналізм. XIV Літня школа». Активізація участі здобувачів освіти цієї програми, які навчаються за заочною формою здобуття освіти, у програмах академічної мобільності не залежить від Університету – чинне законодавство не передбачає обов'язку працедавців здобувачів освіти надавати їм відпустку для участі в таких програмах.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	<i>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</i> - Всі робочі програми освітніх компонентів затверджені у 2023 році (та двічі пролонговані на наступні), хоча викладачі під час зустрічі з ЕГ зазначили, що регулярно переглядають зміст дисциплін, які вони викладають, проте з урахуванням постійних змін у законодавстві є потреба оновлення деяких ОК. 2. Гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам протягом 2026/2027 навчального року регулярно інформувати здобувачів про можливість участі у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, воркшопах тощо) та залучати здобувачів ОП до участі у конференціях, круглих столах, конкурсах наукових робіт, підготовці тез або статей протягом кожного навчального року, із щорічним моніторингом результативності таких заходів. 3. Керівництву університету, гаранту ОП, відділу академічної мобільності та відділенню міжнародного співробітництва до завершення 2026/2027 навчального року розширити можливості міжнародної академічної мобільності здобувачів шляхом інформування студентів про доступні програми та гранти, а також забезпечити участь здобувачів ОП у міжнародних проєктах, програмах обміну, спільних освітніх заходах із закордонними партнерами (в тому числі онлайн). - <i>рекомендовано:</i> - Гаранту ОП, робочій групі ОП та завідувачам профільних кафедр до початку 2026/2027 навчального року здійснити перегляд і оновлення робочих програм освітніх компонентів з урахуванням актуальних змін законодавства, сучасної правозастосовної практики, результатів	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо: <i>1. Щодо оновлення деяких ОК:</i> КНУТШ забезпечує гнучкість змісту ОП через систему щорічного моніторингу, не чекаючи формального переформатування РП кожні три роки. Хоча РП були затверджені у 2023 році, викладачі щороку перед початком навчального року проводять моніторинг та актуалізацію змісту на предмет усунення застарілої інформації та врахування змін у законодавстві. КНУТШ застосовує практику пролонгації РП (можлива двічі), проте це не означає статичність матеріалу. Під час зустрічей з ЕГ НПП підтвердили, що вони інтегрують результати власних наукових досліджень та новітню судову практику (зокрема ВС та ЄСПЛ) безпосередньо в освітній процес. РНП ОК систематично аналізуються та оновлюються НПП з урахуванням актуальних змін законодавства, сучасної правозастосовної практики, результатів наукових досліджень науково-педагогічних працівників КНУТШ і пропозицій стейкхолдерів. Всі РНП розміщено на сайті ЗВО. <i>2. Щодо залучення здобувачів до науково-практичних заходів:</i> Здобувачі систематично інформуються про можливість участі у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, воркшопах тощо) та залучаються до участі у конференціях, підготовці тез тощо. КНУТШ використовує багаторівневу систему комунікацій для оперативного донесення інформації про наукові заходи (конференції, воркшопи, конкурси):

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	наукових досліджень науково-педагогічних працівників КНУТШ і пропозицій стейкхолдерів. Гаранту ОП забезпечити оприлюднення оновлених робочих програм документів на офіційному сайті ІПО КНУТШ. 2. Гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам протягом 2026/2027 навчального року регулярно інформувати здобувачів про можливість участі у науково-практичних заходах (конференціях, круглих столах, воркшопах тощо) та залучати здобувачів ОП до участі у конференціях, круглих столах, конкурсах наукових робіт, підготовці тез або статей протягом кожного навчального року, із щорічним моніторингом результативності таких заходів. 3. Керівництву університету, гаранту ОП, відділу академічної мобільності та відділенню міжнародного співробітництва до завершення 2026/2027 навчального року розширити можливості міжнародної академічної мобільності здобувачів шляхом інформування студентів про доступні програми та гранти, а також забезпечити участь здобувачів ОП у міжнародних проєктах, програмах обміну, спільних освітніх заходах із закордонними партнерами (в тому числі онлайн). <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.</i> Навчання та викладання на ОП відбувається відповідно до вимог чинного законодавства, а також забезпечено належним нормативним регулюванням ЗВО. На ОП застосовується студентоцентризований підхід, здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, обирати вибіркові компоненти та беруть участь в опитуваннях щодо організації освітнього процесу. ОК 22 (Міжнародний захист прав людини) викладається англійською мовою, що сприяє не тільки опануванню здобувачами фахової термінології іноземною мовою, але й розвитку їхньої здатності працювати з міжнародними джерелами права, нормативними актами та практикою міжнародних судових і правозахисних інституцій. Викладачі адаптують методи викладання та навчання з урахуванням того, що здобувачі вже мають вищу освіту за іншою спеціальністю та професійний досвід. До проведення	Інформація систематично розміщується на офіційному сайті ІПО та дублюється у спеціалізованих Viber-групах академічних груп. НПП на перших заняттях і під час консультацій звертають увагу здобувачів на план наукових заходів на поточний семестр. Відділ міжнародних зв'язків та Відділ академічної мобільності інформують здобувачів про міжнародні наукові проєкти та гранти. Здобувачі ОП активно залучаються до підготовки тез та статей. Прикладами успішної апробації є участь студентів у міжнародних конференціях 2024-2026 рр. у Києві, Львові, Харкові та за кордоном (наприклад, у Польщі) з актуальних питань теорії права, конституційного, аграрного та інших галузей права. Наприклад, здобувачі взяли участь в Міжнародній науково-практичній конференції «Юридична наука в умовах глобалізації та євроінтеграції: виклики, цифровізація та права людини» 1 травня 2026 року, Інститут права КНУТШ, подано тези до друку; також подано тези на Міжнародний семінар-воркшоп «Конституційні засади належної правової процедури: виклики та перспективи євроінтеграції», 15-16 травня 2026 р., м. Чернівці. Університет забезпечує здобувачам можливість безоплатної публікації результатів досліджень у межах щорічної конференції «Шевченківська весна». Написання курсових робіт (ОК 21) та проходження практик (ОК 25, 26) супроводжується обов'язковим аналізом новітньої судової практики (ВС, ЄСПЛ) та доктринальних джерел. 3. <i>Щодо розширення можливостей міжнародної академічної мобільності здобувачів шляхом інформування студентів про доступні програми та гранти та забезпечення участі у них здобувачів ОП:</i> Здобувачі систематично інформуються про можливості академічної мобільності шляхом застосування комплексу інструментів, зокрема, і на сторінці відділу академічної мобільності в facebook https://www.facebook.com/mobility.knu

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	навчальних занять запрошуються фахівці-практики, що посилює прикладну спрямованість ОП. Робочі програми дисциплін оприлюднені на сайті та містять мету, результати навчання, критерії оцінювання, тематичні плани і рекомендовані джерела. Науково-педагогічні працівники беруть участь у міжнародних проєктах, академічній мобільності, закордонних дослідженнях і викладанні в іноземних університетах. Результати Сторінка 15 міжнародної діяльності викладачів імплементуються в освітній процес, що сприяє оновленню змісту навчання та підвищенню якості підготовки здобувачів. Загалом ОП та освітня діяльність на ОП відповідає критерію 4.	на веб-сторінці КНУТШ та ін. (наприклад, https://www.facebook.com/kyiv.university). Відділ міжнародних зв'язків та відділ академічної мобільності забезпечують інформування здобувачів через соціальні мережі та офіційний сайт щодо програм Erasmus+, DAAD та грантів Fulbright. КНУТШ є частиною масштабного проєкту DigiUni, що створює єдину цифрову екосистему з провідними університетами ЄС, дозволяючи здобувачам брати участь у спільних освітніх заходах онлайн. 02 березня 2026 року Вченою радою Університету було прийнято «Положення про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (https://senate.knu.ua/?p=3466). Прийнято інші локальні акти (https://senate.knu.ua/). Водночас КНУТШ наголошує, що участь у програмах мобільності є виключно добровільною та базується на особистому рішенні здобувача. Згідно з принципами академічної свободи та людиноцентричності, закладеними у Стратегії розвитку КНУ, ми забезпечуємо максимальну поінформованість та консультативний супровід, проте не можемо і не маємо права примушувати студентів до участі. Враховуючи специфіку здобувачів ОП «Правнича діяльність» – це дорослі особи, які вже мають вищу освіту та працюють за основним місцем роботи, вони самостійно оцінюють свої часові та професійні ресурси. Результати зустрічей з ЕГ підтвердили, що здобувачі повністю поінформовані про наявні можливості, проте на даному етапі вони приймають свідоме рішення фокусуватися на професійній діяльності в Україні, що є проявом їхньої індивідуальної освітньої траєкторії а також того факту що чинне законодавство не передбачає обов'язку працевлаштування здобувачів освіти надавати їм відпустку для участі в таких програмах.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів	5. <i>Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</i>	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо:

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
вищої освіти та академічна доброчесність	- Відсутність єдиної цифрової платформи для взаємодії здобувачів та викладачів під час навчального процесу. 2. Практика популяризації академічної доброчесності переважно реалізується через інформування в межах навчальних дисциплін, однак потребує більшої системності у формі регулярних тренінгів, семінарів чи онлайнкурсів саме для здобувачів ОП. - <i>рекомендовано:</i> Гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам та відповідальним підрозділам університету до кінця 2026/2027 навчального року впровадити єдину LMS платформу, де зберігатимуться матеріали, завдання, оцінки для кожної навчальної дисципліни а також буде забезпечений зворотній зв'язок між викладачами та здобувачами. 2.Гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам та відповідальним підрозділам університету протягом 2026/2027 навчального року впровадити не менше двох тематичних заходів для здобувачів ОП "Правнича діяльність" (тренінги, вебіари, практикуми) з питань академічної доброчесності, коректного цитування та запобігання плагіату. 3. Гаранту ОП, керівництву ЗВО та відповідальним підрозділам університету до початку 2026/2027 навчального року привести внутрішню нормативну базу ЗВО у відповідність до Закону України "Про академічну доброчесність", котрий набуде чинності 31 липня 2026 р. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.</i> Університет має комплексну та публічно доступну нормативну базу щодо контрольних заходів, оцінювання та академічної доброчесності. Форми контролю та критерії оцінювання завчасно доводяться до здобувачів через декілька каналів комунікації: офіційний сайт, робочі програми дисциплін, електронну пошту, месенджери. Застосовується поєднання поточного, семестрового та підсумкового контролю, що дозволяє комплексно оцінити досягнення результатів навчання. Процедури апеляції, повторного складання та врегулювання конфлікту інтересів визначені внутрішніми документами. Для забезпечення неупередженості підсумкової	<i>1.Щодо зауваження щодо відсутності єдиного цифрового освітнього середовища для організації та супроводу освітнього процесу за ОП є таким, що з технічної точки зору складно впровадити в життя. З урахуванням кількості здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, освітніх програм, різних спеціальностей, за якими здійснюється підготовка, неоднаковість розкладів навчальних занять в структурних підрозділах Університету технічно унеможливають створення такої єдиної платформи для навчання. Тому науково-педагогічним працівникам дозволено використовувати будь-які інформаційно-комунікаційні платформи, що забезпечують синхронну і асинхронну комунікацію, - із про цього не порушують прав інтелектуальної власності правоволодільцев. Крім того, за окремими Угодами між Університетом та інформаційно комунікативними компаніями навчально-педагогічним працівникам було надано можливість використовувати окремі платформи (Zoom, Google) на пільгових умовах для проведення навчальних занять, консультацій, практичної підготовки тощо. Використання різних підходів до проведення навчальних занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (програм дистанційного навчання в університеті немає, та й в цілому в Україні їх насправді одиниці) дозволяє забезпечити гнучкість у викладанні та врахувати особливості окремих дисциплін.</i> <i>2.Щодо практики популяризації академічної доброчесності:</i> Позиція Університету базується на тому, що популяризація академічної доброчесності не повинна бути суто формальним «технічним» заходом (наприклад, простою наявністю рубрики на сайті). Натомість принцип академічної доброчесності імплементовано в культуру якості вищої освіти в КНУТШ. Здобувачі інформуються систематично про тренінги, семінари чи онлайн-курси з питань академічної доброчесності. Наприклад, здобувачі інформуються про вебіари ДНТБ України (https://dntb.gov.ua/news/webinar_dntb), семінари, вебіари тощо, які проводяться систематично на базі КНУТШ тощо. Усталеною є практика популяризації академічної доброчесності через інформування в межах ОК. Також усталеною

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	атестації до роботи екзаменаційної комісії залучаються зовнішні фахівці. Для перевірки письмових робіт на плагіат Університет використовує програмне забезпечення StrikePlagiarism у поєднанні з фаховою експертною перевіркою письмових робіт. Популяризація академічної доброчесності здійснюється як на інституційному рівні, так і в межах ОП, у тому числі через участь у міжнародному проєкті Academic IQ. ОП відповідає критерію 5.	є практика інформування кожного здобувача з локальними актами, законодавством України щодо академічної доброчесності під час першої зустрічі зі здобувачами, які вступили на ОП. 02 березня 2026 року Вченою радою Університету було прийнято «Положення про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (https://senate.knu.ua/?p=3466). Прийнято інші локальні акти (https://senate.knu.ua/).
Критерій Людські ресурси	6. <i>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</i> 1. У відомостях самооцінювання (Таблиця 2) виявлено окремі неточності щодо оформлення публікаційної активності та відповідності наукового доробку окремих викладачів дисциплінам, які вони забезпечують. 2. Рейтингування викладачів здійснюється, його результати доносяться до завідувачів кафедр та керівництва ЗВО, а також беруться до уваги при висуванні викладачів на нагороди та застосування інших видів заохочень. Однак, на момент акредитаційної експертизи результати рейтингування не були розміщені на офіційному сайті IPO та сайті КНУТШ. 3. Здобувачі ОП не залучені до діяльності Юридичної клініки КНУТШ, що обмежує можливості практикоорієнтованої підготовки. <i>- рекомендовано:</i> 1. Гаранту ОП, науково-педагогічним працівникам забезпечити більш ретельну верифікацію інформації, що подається у відомостях самооцінювання та таблицях кадрового забезпечення під час акредитації ОП. Науково-педагогічним працівникам посилити відповідність наукових публікацій освітнім компонентам, які вони забезпечують - постійно. 2. Гаранту ОП та відповідальним підрозділам Університету до початку 2026-2027 навчального року забезпечити оприлюднення результатів рейтингування викладачів, що задіяні до реалізації ОП “Правнича діяльність” на офіційному сайті IPO або сайті КНУТШ.	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо: 1. <i>Щодо неточностей оформлення публікаційної активності та відповідності наукового доробку окремих викладачів дисциплінам, які вони забезпечують:</i> Публікаційна активність НПП, залучених до реалізації ОП, систематично моніториться з використанням таких інструментів, як Google Scholar, ORCID, Scopus, publons.com та ін. До початку 2026/2027 н.р. буде проведено комплексний перегляд РП усіх обов’язкових ОК. У зміст дисциплін буде інтегровано новітні наукові публікації викладачів, що вже наявні в активі кадрового складу. 2. <i>Щодо відсутності розміщених результатів рейтингування на офіційному сайті IPO та сайті КНУТШ:</i> Університет проводить систематичне рейтингування науково-педагогічних працівників за 8 основними індикаторами, включаючи освітню, наукову діяльність та академічну доброчесність. Проте позиція закладу щодо відсутності рейтингових списків всіх працівників у відкритому доступі (оприлюднюються інформація тільки про кращих викладачів) на сайті базується на університетській автономії та таких аргументах: – рейтингування використовується як внутрішній механізм для ухвалення управлінських рішень, зокрема для преміювання НПП за результати наукової діяльності та висування на державні нагороди; – оприлюднення повних даних рейтингування не є обов’язковим і в університетах Європи прямо забороняється внутрішніми нормативними актами,

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	3. Гаранту ОП та відповідальним підрозділам Університету забезпечити протягом 2026-2027 навчального року залучення здобувачів, до роботи Юридичної клініки шляхом розширення форм участі здобувачів у консультуванні, опрацюванні практичних кейсів та правопросвітницьких заходах як додаткового інструменту формування практичних компетентностей. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.</i> Позитивною практикою за Критерієм 6 є високий рівень кадрового забезпечення освітньої програми: до її реалізації залучено значну кількість докторів і кандидатів наук із вагомим досвідом науково-педагогічної роботи. ЗВО системно залучає роботодавців, практиків та експертів галузі до проведення занять, організації проходження здобувачами практики та до роботи екзаменаційних комісій, що посилює практичну складову навчання. Університет створив дієву систему професійного розвитку викладачів через внутрішні програми підвищення кваліфікації (KNU Professionals Digital Skills Pro, KNU Teach Week, програми лідерства), а також участь у міжнародних проєктах і академічній мобільності. Позитивно оцінюється функціонування системи матеріального та морального стимулювання викладачів, зокрема преміювання, надбавки та відзнаки за результати наукової й освітньої діяльності. Важливою перевагою є також забезпечення доступу НПП до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science. ОП та освітня діяльність на ОП Правнича діяльність відповідають Критерію 6.	оскільки може порушувати етичні норми академічної спільноти; – КНУТШ дотримується підходу, за яким публікація повних персоналізованих рейтингів викладачів не є загальноприйнятою практикою у провідних університетах Європи та США, оскільки фокус має бути на загальній якості освітнього процесу, а не на публічному порівнянні окремих працівників. <i>3. Щодо залучення здобувачів до Юридичної клініки КНУТШ:</i> Здобувачі ОП систематично інформуються про можливість залучення до діяльності Юридичної клініки КНУТШ; здобувачам забезпечено свободу вибору баз практики, де вони можуть здобувати «практичні знання», та інструментів, використовуючи які вони набувають практичні навички; застосовується студентоцентризований підхід. Опрацювання практичних кейсів здобувачами здійснюється систематично під час вивчення ОК, що було підтверджено під час фокус-груп; також використовуються інші інструменти формування практичних компетентностей (наприклад, навчально-рольові ігри, симуляції судових засідань тощо). Такий підхід є усталеним. Незалученість студентів до роботи Юридичної клініки обґрунтовується специфікою даної ОП, зокрема заочною формою навчання, професійною зайнятістю здобувачів, наявністю альтернативних баз практики. А саме: – ОП «Правнича діяльність» реалізується виключно за заочною формою. Здобувачі перебувають у кампусі лише під час короткотривалих сесійних періодів, що фізично унеможливує їхній постійний супровід клієнтів у межах Юридичної клініки; – здобувачі ОП – це особи, які вже мають вищу освіту та переважно працюють за основним місцем роботи. Їхній графік не дозволяє долучатися до волонтерської діяльності в клініці, яка потребує регулярної присутності; – практична підготовка здобувачів орієнтована на профільні установи, де вони можуть працювати або планують кар'єру: суди, органи прокуратури, адвокатури та юридичні служби. Це більше відповідає їхнім запитам на «upgrade/upskill» ніж робота в навчальній клініці.

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
		Водночас, інформація про Юридичну клініку КНУТШ є відкритою та доступною для всіх здобувачів. Однак через специфіку «дорослої аудиторії» програми, здобувачі надають перевагу проходженню практики за індивідуальною ініціативою в реальних секторах економіки. КНУТШ розгляне можливості реалізації рекомендації щодо налагодження тіснішої співпраці з Юридичною клінікою, у варіанті дистанційного формату або через опрацювання окремих письмових кейсів, що дозволить посилити практикоорієнтованість навіть для заочної форми навчання.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	<i>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</i> ЕГ встановила, що в ПО відсутнє єдине цифрове освітнє середовище для організації та супроводу освітнього процесу за ОП. Навчально-методичні матеріали, інформація про розклад занять, графіки контрольних заходів та комунікація з учасниками освітнього процесу здійснюються через різні несистематизовані канали – сайт ПО, месенджери, електронну пошту. З огляду на заочну форму здобуття освіти за ОП, коли здобувачі перебувають у кампусі лише в сесійні періоди, відсутність централізованої цифрової платформи ускладнює доступ до навчальних матеріалів, оперативне інформування та взаємодію між здобувачами і викладачами в міжсесійний час. <i>- рекомендовано:</i> ЕГ рекомендує ПО запровадити єдине цифрове освітнє середовище (Microsoft Teams, Google Classroom або платформу Moodle, яка вже використовується в окремих підрозділах ЗВО) для централізованого розміщення навчально-методичних матеріалів, силабусів, розкладів і результатів контрольних заходів, а також організації комунікації між здобувачами та викладачами. Пріоритетність цього заходу обумовлена заочною формою здобуття освіти за ОП, для якої цифрова платформа є ключовим інструментом безперервності освітнього процесу в міжсесійний період. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.</i>	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо, <i>щодо відсутності єдиного цифрового освітнього середовища для організації та супроводу освітнього процесу за ОП:</i> В Університеті для організації та супроводу освітнього процесу створено інформативний сайт ЗВО та структурних підрозділів зі зручною системою навігації, є корпоративна пошта, також працює унікальна система автоматизації навчального процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Тритон» (https://student.triton.knu.ua/). Комплексно застосовуються і такі інформаційно-комунікаційні інструменти, що забезпечують синхронну і асинхронну комунікацію та не порушують прав інтелектуальної власності правоволодільцев, як Zoom, Google. Зокрема, Університет уклав окремі угоди з інформаційно-комунікативними компаніями і навчально-педагогічним працівникам було надано можливість використовувати окремі платформи (Zoom, Google) на пільгових умовах для проведення навчальних занять, консультацій, практичної підготовки тощо. Використання різних підходів до проведення навчальних занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (програм дистанційного навчання в університеті немає, та й в цілому в Україні їх насправді одиниці) дозволяє забезпечити якість вищої освіти, безперервність, гнучкість у викладанні та врахувати особливості окремих дисциплін. Всі канали комунікації є систематизованими, доведеними до відома здобувачів. При інтерв'юванні здобувачі висловлювали свою задоволеність ними і

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	ЕГ дійшла висновку, що ЗВО загалом відповідає Критерію 7: освітнє середовище та матеріальні ресурси ЗВО та ПО є достатніми для реалізації ОП «Правнича діяльність», забезпечують доступ учасників освітнього процесу до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, підтримку фізичного та ментального здоров'я, готовність до забезпечення інклюзивності, а також функціонування унормованих антикорупційних політик і процедур реагування на конфліктні ситуації. До позитивних практик за Критерієм 7 ЕГ відносить: розвинену матеріально-технічну базу ПО з мультимедійним оснащенням більшості аудиторій, безкоштовним Wi-Fi та доступом до міжнародних наукометричних баз; комплексну систему підтримки ментального і фізичного здоров'я здобувачів – університетська клініка, психологічна служба з цілодобовою підтримкою, Пункт незламності.	високу оцінку. Також здобувачі відмічали як сильну сторону і унікальну практику наявність за ОП комплексного підходу для організації та супроводу освітнього процесу, який, в тому числі, дозволяє їм взаємодіяти з викладачем в міжсесійний період (наприклад, при написанні курсової роботи, виконанні срс тощо). Жоден зі здобувачів ОП ніколи не зазначав, що «...відсутність централізованої цифрової платформи ускладнює доступ до навчальних матеріалів, оперативне інформування та взаємодію між здобувачами і викладачами в міжсесійний час». Факти, які б підтверджували подібне твердження ЕГ – відсутні. Також відсутні жодні факти, які б свідчили, що є загрози безперервності освітнього процесу в міжсесійний період з огляду на заочну форму навчання. Навпаки, інтерв'ювання здобувачів, випускників, НПП, комунікація здобувачів та НПП свідчать, що в міжсесійний період комунікація відбувається, освітній процес не переривається, такі інструменти, як, наприклад, сайт ЗВО та структурних підрозділів зі зручною системою навігації, корпоративна пошта, система «Тритон» (https://student.triton.knu.ua/) - система автоматизації навчального процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка – забезпечують якість освітнього процесу в міжсесійний період.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	8. <i>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</i> 1. Взаємодія ПО з випускниками ОП «Правнича діяльність» не підкріплена достатньо інституційними механізмами: не визначені сталі формати роботи, регулярні зустрічі та чітка відповідальність за залучення саме випускників цієї ОП. «Офіс випускників» функціонує, проте випускники не обізнані про його роботу і переважно не знають про таку можливість. 2. Інформація про проведені опитування стейкхолдерів та заходи за участю роботодавців і випускників не систематично оприлюднюється на вебсайті ПО, що обмежує публічність процедур забезпечення якості. 3. На рівні ПО відсутня самостійна структура студентського самоврядування, передбачена статтею 40 Закону України	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо: 1. <i>Щодо взаємодії ПО з випускниками ОП «Правнича діяльність» та несистематичного оприлюднення інформації про опитування та заходи за участю стейкхолдерів:</i> ЗВО визначені процедури розроблення, затвердження, перегляду, моніторингу ОП, їх послідовно дотримуються. Для отримання пропозицій і рекомендацій щодо ОП ЗВО використовує комплекс різних інструментів: інтерв'ювання, опитування (див. https://senate.knu.ua/?p=2690) тощо. Наприклад, випускники і роботодавці, здобувачі, інші зацікавлені особи можуть надавати свої пропозиції/рекомендації шляхом застосування такого інструменту, як «Електронна приймальня університету» (https://office.knu.ua/) тощо. Випускники та здобувачі надають перевагу інтерв'юванню,

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	«Про вищу освіту». Залучення здобувачів до управління IPO відбувається через Студпарламент ЗВО, однак це не замінює окремого органу самоврядування інституту. - <i>рекомендовано:</i> 1. Активізувати роботу «Офісу випускників IPO» як інституційно оформленої спільноти випускників ОП «Правнича діяльність»: визначити відповідальну особу, запровадити регулярне щорічне опитування випускників щодо якості підготовки та кар'єрних траєкторій, організовувати зустрічі «випускники–роботодавці–гарант ОП», формувати актуальну базу контактів та протоколювати надані пропозиції. 2. Систематично висвітлювати на вебсайті IPO інформацію про проведені опитування стейкхолдерів та заходи за участю роботодавців і випускників, зокрема публікувати узагальнені результати та рішення за їх підсумками. 3. Утворити самостійний орган студентського самоврядування IPO відповідно до вимог статті 40 Закону України «Про вищу освіту» для забезпечення реальної участі здобувачів освіти в управлінні Інститутом та процедурах забезпечення якості на рівні ОП. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.</i> ЕГ дійшла висновку, що ЗВО загалом відповідає Критерію 8: у ЗВО функціонують унормовані та послідовно застосовувані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП; здобувачі, роботодавці та випускники залучені до процедур забезпечення якості як партнери, а зауваження попередніх акредитацій послідовно враховуються. До позитивних практик за Критерієм 8 ЕГ відносить: системний підхід до реагування на результати зовнішнього оцінювання – зауваження акредитації 2023 р. трансформувались у конкретні зміни ОП; трирівневу систему опитувань стейкхолдерів з обговоренням результатів на рівні НМК та проектної групи.	роботодавці та здобувачі - інтерв'юванню та наданню пропозицій письмово. Функціонує «Офіс випускників», координаторами якого розроблено та впроваджено спеціальну «Анкету випускника» для збору зворотного зв'язку. Всі пропозиції, висловлені стейкхолдерами, рекомендації попередньої акредитації розглядаються проектною групою, аналізуються, були взяті до уваги, що було підтверджено під час інтерв'ювання, надано рецензії на ОП, протоколи засідання проектної групи, інші документи на запит ЕГ. Інформація про заходи за участю роботодавців і випускників систематично оприлюднюється на вебсайті КНУТШ (https://knu.ua/ua/#news), IPO, сторінках в соцмережах. Всі пропозиції, які під час заходів надають роботодавці – обговорюються проектною групою, беруться до уваги, що підтверджується вище згаданими документами та результатами інтерв'ювання. Здобувачі ОП це дорослі особи, які вже мають вищу освіту і часто поєднують навчання з професійною діяльністю. Для них випускник часто одночасно є роботодавцем, тому IPO КНУТШ об'єднує співпрацю з цими категоріями через спільні ділові зустрічі та консультації. Зустрічі «випускники-роботодавці-гарант ОП» відбуваються систематично, актуальна база контактів також ведеться, систематично оновлюється. Опитування всіх категорій стейкхолдерів проводяться централізовано Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень KNU (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_do_slidzhennya). Результати реально використовуються для управлінських рішень, що підтверджено Ухвалами Вченої ради за 2024-2025 роки (https://senate.knu.ua/?cat=25). Приклад узагальнених результатів опитування здобувачів ОП «Правнича діяльність»: https://drive.google.com/file/d/1Tb1sxWe0_Dl_mOgqhVPfilQtIx0aldDeT/view Відповідно до Стратегії 2025-2032 рр., КНУТШ рухається до повної цифровізації, що передбачає створення єдиного цифрового вікна для стейкхолдерів.

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
		<i>.Щодо відсутності самостійної структури студентського самоврядування на рівні ІПО КНУТШ:</i> Здобувачі ОП залучені до управління Університетом через Студпарламент КНУТШ, де представлені їхні інтереси, зокрема в частині академічної доброчесності та захисту прав студентів, беруть (за бажанням) участь в виборах органів студентського самоврядування (це передбачено Положеннями ОСС Університету). Крім того, на рівні академічних груп діє інститут старост, які забезпечують пряму комунікацію з адміністрацією. Специфіка заочного навчання та професійна зайнятість здобувачів ОП ускладнюють створення «класичного» студентського парламенту з регулярними офлайн-засіданнями. Додатково зауважимо що Університет не має права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування, а будь-які дії адміністрації щодо організації ОСС будуть грубим порушенням законодавства.
Критерій 9. Прозорість та публічність	9. <i>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</i> ЕГ встановила, що інформація про результати проведених опитувань здобувачів та стейкхолдерів ОП, а також відомості про заходи за участю роботодавців і випускників не систематично відображаються на вебсайті ІПО. Це знижує загальну прозорість процедур забезпечення якості ОП для зовнішньої аудиторії. ЕГ також встановила, що загальноуніверситетський рейтинг науково-педагогічних працівників відсутній у відкритому публічному доступі на сайті ЗВО, що не відповідає вимогам частини 2 статті 16 Закону України «Про вищу освіту» щодо обов'язкового оприлюднення результатів щорічного оцінювання НПП. <i>- рекомендовано:</i> 1. ЕГ рекомендує систематично оприлюднювати на вебсайті ІПО інформацію про проведені опитування здобувачів, роботодавців та випускників ОП, зокрема публікувати узагальнені результати опитувань та рішення, ухвалені	КНУТШ дякує за здійснений аналіз, водночас зазначаємо: <i>Щодо відсутності систематичного відображення інформації про результати проведених опитувань здобувачів та стейкхолдерів ОП, а також відомості про заходи за участю роботодавців і випускників:</i> Опитування всіх категорій стейкхолдерів проводяться централізовано Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень KNU (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_do_slidzhennya). Результати реально використовуються для управлінських рішень, що підтверджено Ухвалами Вченої ради за 2024-2025 роки (https://senate.knu.ua/?cat=25). Приклад узагальнених результатів опитування здобувачів ОП «Правнича діяльність»: https://drive.google.com/file/d/1Tb1sxWe0_Dl_mOgqhVPfilQtlx0aldDeT/view Відповідно до Стратегії 2025-2032 рр., КНУТШ рухається до повної цифровізації, що передбачає створення єдиного цифрового вікна для стейкхолдерів.

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
	за їх підсумками, а також анонси та звіти про заходи за участю стейкхолдерів. 2. ЕГ рекомендує ЗВО забезпечити відкритий публічний доступ до результатів щорічного рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників шляхом їх розміщення на офіційному вебсайті університету відповідно до вимог чинного законодавства. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</i> ЕГ дійшла висновку, що ЗВО загалом відповідає Критерію 9: визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу; ці правила є доступними для ознайомлення (розміщені на сайті ЗВО), а під час реалізації ОП їх послідовно дотримуються. ЗВО забезпечує завчасне оприлюднення проєктів ОП для громадського обговорення, а інформація про ОП (повний текст, навчальний план, робочі програми, каталог вибіркових дисциплін) своєчасно оприлюднюється в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства.	<i>Щодо відсутності рейтингу науково-педагогічних працівників у відкритому публічному доступі на сайті ЗВО:</i> Університет проводить систематичне рейтингування науково-педагогічних працівників за 8 основними індикаторами, включаючи освітню, наукову діяльність та академічну доброчесність. Проте позиція закладу щодо відсутності рейтингових списків всіх працівників у відкритому доступі (оприлюднюються інформація тільки про кращих викладачів) на сайті базується на університетській автономії та таких аргументах: – рейтингування використовується як внутрішній механізм для ухвалення управлінських рішень, зокрема для преміювання НПП за результати наукової діяльності та висування на державні нагороди; – оприлюднення повних даних рейтингування не є обов'язковим і в університетах Європи прямо забороняється внутрішніми нормативними актами, оскільки може порушувати етичні норми академічної спільноти; – КНУТШ дотримується підходу, за яким публікація повних персоналізованих рейтингів викладачів не є загальноприйнятою практикою у провідних університетах Європи та США, оскільки фокус має бути на загальній якості освітнього процесу, а не на публічному порівнянні окремих працівників.